

OPI NEWS

3/2013
AUGUST

Elektronický newsletter o Operačnom programe Informatizácia spoločnosti

Riadiaci orgán OPIS

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Sprostredkovateľský orgán OPIS

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Sprostredkovateľský orgán OPIS

OBSAH

- *Šesť nových štúdií OPIS schválených!*
- *Zoznam výziev OPIS v roku 2013*
- *Podpísané zmluvy o NFP*
- *QUO VADIS OPIS*
- *Ústredný portál verejných služieb ľuďom*
- *Čudo nad slovenskými mestami digitalizuje naše pamiatky - UFO? Nie! Digitalizátori!*
- *Prečítali sme si - Každoročný rebríček v dosahovaní pokroku v oblasti digitálnej agendy - hodnotenie Európskej únie*
- *Súťaž o OPIS*
- *Kontakty na orgány OPIS*

**Súťaž o OPIS =
ATRAKTÍVNE CENY!!!**

Na 9. strane

Šesť nových štúdií OPIS schválených!

Riadiaci výbor prioritnej osi 1 OPIS na svojom 18.zasadnutí vo štvrtok 25.júla 2013, pod vedením štátneho tajomníka MF SR Petra Pellegriniho, schválil šesť nových štúdií na národné eGovernment projekty. Prinášame vám ich stručné charakteristiky.

Elektronické služby Finančnej správy – Automatizácia dohľadu nad dovozom tovaru

Štúdia sa zameriava na vyhodnotenie možnosti implementácie vybraných elektronických služieb colných agend Finančnej správy SR (FS) a s nimi súvisiacich komponentov. Hlavnou témou štúdie je elektronizácia a automatizácia procesov dovozu. Zodpovedným vlastníkom v pozícii prijímateľa navrhovaného národného projektu bude Ministerstvo financií SR. Úsek výkonu správy je definovaný pre Finančné riaditeľstvo SR, ako podriadenú organizáciu MF SR. Finančná alokácia na projekt je 29,8 miliónov EUR.

Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva

Štúdia sa zameriava na vyhodnotenie možností modernizácie vzdelávacieho procesu regionálneho školstva, implementáciou projektu informačného systému pre poskytovanie elektronických služieb vzdelávacieho systému regionálneho školstva (IS ESVSRŠ) a prístupnenie všetkých s ním súvisiacich služieb inštitúciám a občanom nachádzajúcim sa v životných situáciách relevantných z hľadiska projektu EVSRŠ. Štúdia vyhodnocuje možnosti implementácie vybraných elektronických služieb pokrývajúcich životné situácie občana súvisiace s prístupom ku vzdelaniu (Občan a materská škola, Občan a základná škola, Občan a stredná škola) a elektronizácie s nimi sú-

visiacich procesov MŠVVŠ SR v rámci systému vzdelávania regionálneho školstva. Štúdia a ňou riešené služby pokrýva životný cyklus občana od detského veku až po dospelosť a prispieva k podpore digitálnej gramotnosti občanov detskej, mládežníckej ako aj dospelšej generácie. Alokácia na projekt je 45,9 miliónov EUR.

Dátové centrum pre eGovernment

Štúdia navrhuje riešenie dátových centier vo verejnej správe formou realizácie väčších dátových sál umožňujúcich dosiahnuť tieto ciele. Načrtáva aj rozloženie zodpovedností za prevádzku týchto dátových sál a IKT v nich prevádzkovaných a rámcový plán aktivít smerujúcich k ich realizácii. Štúdia zároveň navrhuje a detailnejšie popisuje prvé 2 konkrétne kroky vyplývajúce z potrieb rozvoja infraštruktúry a aktuálnych podmienok na Slovensku, a to realizáciu dvoch dátových sál:

- sála prevádzkovaná DataCentrom MF SR v blízkosti Bratislavy,
- sála prevádzkovaná MV SR v blízkosti Banskej Bystrice.

Prostredníctvom OPIS sa bude realizovať prvá časť štúdie, pre DataCentrum MF SR, s finančnou alokáciou 15 miliónov EUR. Druhá časť, pre MV SR, sa bude realizovať v programovom období 2014–2020.

Elektronické služby Ministerstva vnútra SR na úseku verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku

Cieľom tejto štúdie uskutočniteľnosti je posúdenie možnosti zavedenia elektronizácie procesov MV SR a s tým súvisiaceho vytvorenia elektronických služieb informačných systémov MV SR na úseku verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku. Základnými navrhovanými procesmi pre elektronizáciu sú: Centrálna správa finančného toku; Dostupnosť kontrolných mechanizmov; Riadenie platobného styku; Automatizácia procesu evidencie a inventarizácie majetku; Poskytovanie ekonomického prehľadu MV SR. Finančná alokácia na projekt je 49 miliónov EUR.

Elektronické služby Národnej evidencie vozidiel, časť 2

Táto štúdia priamo nadväzuje a rozširuje národný projekt „Elektronické služby Národnej evidencie vozidiel“ (ďalej NEV). Jej rozsah je v priamej nadväznosti na projekt NEV a z pohľadu dotknutých inštitúcií ako aj celkového harmonogramu nemení rámec projektu NEV. Rozšírenie sa týka pokrytia ďalších životných situácií občana a zvýšenie sofistikovanosti niektorých služieb. Projekt NEV bude rozšírený aj o vybavenie ďalších vozidiel technikou špecifikovanou v pôvodnom projekte NEV, čím sa docieli zvýšenie efektívnosti poskytovaných služieb a kontroly. Rovnako príde k rozšíreniu funkcionalít mobilného klienta vo vozidlách zameraných predovšetkým na požiadavky praxe pracovníkov MV SR smerujúcim k zefektívneniu procesu kontroly (ilustrácia v ďalších evidenčných systémoch a registroch MV SR, rozšírenie rozsahu lustrovaných dát). Finančná alokácia na projekt je 18,5 miliónov EUR.

Rozvoj elektronických služieb súdnictva (RESS)

Štúdia rieši prostredie projektu RESS a možnosti jeho implementácie, vrátane návrhu ich komponentov informačného systému univerzálneho bezpečnostného úložiska súdnictva (IS UBÚS) a videokonferenčného systému (VIDEOS) v prostredí súdnictva a MS SR a sprístupnenie súvisiacich služieb občanom a podnikateľom nachádzajúcich sa v relevantných životných situáciách z hľadiska projektu RESS. Finančná alokácia na projekt je 28,5 miliónov EUR.

Predpokladaný termín zverejnenia písomných vyzvaní na tieto projekty je august 2013. Na Riadiaci výbor PO1 bola predložená aj štúdia v rámci Opatrenia 1.2, Digitálna agenda pre samosprávu, s predbežnou alokáciou 19,9 miliónov EUR, ktorá však bola vrátená na prepracovanie.

Predstavitelia MF SR informovali o skutočnosti, že koncom septembra, začiatkom októbra 2013 bude prehodnotený počet projektov PO1 OPIS vzhľadom na stav verejného obstarávania týchto projektov a na reálne dostupnú finančnú alokáciu v PO1 OPIS.

(mi)

**Informácie ohľadom informatizácie spoločnosti nájdete na
www.informatizacia.sk**

ZOZNAM VÝZIEV OPIS V ROKU 2013

V tomto roku už SORO OPIS na MF SR zverejnilo 15 výziev, spolu v hodnote 263 miliónov EUR. Z toho štrnásť písomných vyzvaní na národné eGovernment projekty v rámci prioritnej osi 1, Opatrenie 1.1 a jednu výzvu v rámci prioritnej osi 1, Opatrenie 1.2 - „eMestá“.

Od zverejnenia predchádzajúceho čísla OPIS NEWS v júni 2013, boli zverejnené písomné vyzvania na nasledujúce projekty:

1. Elektronické služby zdravotníctva – rozšírenie funkcionality a rozsahu služieb
2. Elektronické služby Pôdohospodárskej platobnej agentúry
3. Elektronické služby Národného bezpečnostného úradu
4. Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky - eDemokracia a otvorená vláda
5. Informačný systém pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov (IS PEP), ako súčasť komplexnej služby E-kolok
6. Register priestorových informácií (RPI)
7. Elektronické služby monitoringu obvinených a odsúdených osôb (ESMO)
8. Elektronické služby v spoločnosti Eximbanka SR.

Úplné znenie všetkých výziev nájdete na stránke www.informatizacia.sk.

dátum zverejnenia	Písomné vyzvania (PV)		Alokácia v PV
14.1.2013	Elektronický archív Ministerstva vnútra SR	Ministerstvo vnútra SR	10 000 000,00
14.1.2013	Elektronické služby živnostenského registra	Ministerstvo vnútra SR	10 000 000,00
15.1.2013	Elektronické služby informačných systémov MV SR na úseku policajného zboru	Ministerstvo vnútra SR	40 000 000,00
9.4.2013	Rozvoj Kontrolárskeho informačného systému Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky	Najvyšší kontrolný úrad SR	3 500 000,00
9.4.2013	Jednotný informačný systém v cestnej doprave - Elektronické služby v doprave	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	26 000 000,00
9.4.2013	Elektronické služby stavebného poriadku, územného plánovania a regionálneho rozvoja	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	17 200 000,00
10.7.2013	Elektronické služby zdravotníctva – rozšírenie funkcionality a rozsahu služieb	Ministerstvo zdravotníctva SR	7 000 000,00
10.7.2013	Elektronické služby Pôdohospodárskej platobnej agentúry	Pôdohospodárska platobná agentúra	15 122 700,00
10.7.2013	Elektronické služby Národného bezpečnostného úradu	Národný bezpečnostný úrad SR	11 760 000,00
10.7.2013	Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky - eDemokracia a otvorená vláda	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby	28 800 000,00
11.7.2013	Informačný systém pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov (IS PEP), ako súčasť komplexnej služby E-kolok	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby	5 277 000,00
16.7.2013	Register priestorových informácií (RPI)	Ministerstvo životného prostredia SR	6 499 333,20
16.7.2013	Elektronické služby monitoringu obvinených a odsúdených osôb (ESMO)	Ministerstvo spravodlivosti SR	26 945 948,00
30.7.2013	Elektronické služby v spoločnosti Eximbanka SR	Exportno-importná banka Slovenskej republiky (EXIMBANKA SR)	4 999 440,00
SPOLU			213 104 421,20

dátum zverejnenia	Výzva (V)		Alokácia vo V
18.4.2013	Elektronizácia služieb miest - "eMestá"		50 000 000,00

MF SR

**Všetky výzvy OPIS nájdete na
www.informatizacia.sk**

PODPÍSANÉ ZMLUVY O NFP

Elektronické služby živnostenského registra

Ministerstvo financií SR, ako Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Operačný program Informatizácia spoločnosti (OPIS), uzavrelo zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na zrealizovanie aktivít národného projektu s názvom „Elektronické služby živnostenského registra“.

Cieľom projektu „Elektronické služby živnostenského registra“ je vybudovanie a sprístupnenie elektronických služieb MV SR, ktoré sa týkajú oblasti živnostenského podnikania. V rámci projektu dôjde k vytvoreniu a nasadeniu informačného systému živnostenského registra, ako aj k jeho prepojeniu s ÚPVS a ISVS iných inštitúcií verejnej správy.

Výsledkom projektu bude vytvorené nové funkčné riešenie, ktoré nahradí súčasné služby a zvýši komfort a dostupnosť elektronických služieb zameraných na oblasť podnikania podľa živnostenského zákona. Sprístupní elektronické služby s využitím vlastností spoločných modulov architektúry eGovernmentu a zvýši využiteľnosť elektronických služieb na strane žiadateľov.

Občanom a podnikateľom bude umožnené elektronicky vykonať kroky potrebné pre začatie vykonávania činnosti (napr. prostredníctvom služby „Ohlasovanie živností“) podľa živnostenského registra, elektronicky oznámiť zmenu údajov živnosti, pozastavenie prevádzkovania živnosti či ukončenie podnikania. Žiadateľovi bude vydané a doručené osvedčenie o živnostenskom oprávnení elektronickou formou.

Zmluva bola 2. júla 2013 zverejnená podľa § 5a ods. 7 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v Centrálnom registri zmlúv, ktorý prevádzkuje Úrad vlády SR a nadobudla účinnosť dňa 3. júla 2013. Výška nenávratného finančného príspevku je 10 000 000,00 EUR.

Elektronické služby IS MV SR na úseku policajného zboru

MF SR, ako Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OPIS, uzavrelo zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na zrealizovanie aktivít národného projektu s názvom „Elektronické

služby informačných systémov MV SR na úseku policajného zboru“.

Projekt „Elektronické služby informačných systémov MV SR na úseku policajného zboru“ vytvorí centralizovaný systém z hľadiska spracovania informácií – centrálny dátový fond s online aktualizáciou a prístupom.

Občania budú môcť elektronicky nahlásiť situáciu, ktorá si bude vyžadovať zásah hliadky, napr. prostredníctvom služby „Ohlasovanie potreby zásahu hliadky“. Služba „Poskytovanie štatistických informácií o činnosti polície“ umožní občanom prehľadnou formou získať údaje o činnosti polície v danom regióne, či mieste za posledný týždeň a pod. IS umožní občanom elektronicky zasielať dopravnej polícii informácie napríklad z oblasti dopravy, ktoré budú analyzované s využitím Geografického informačného systému a ďalej budú využité pri manažmente krízových situácií. Informácie budú zároveň poskytnuté za účelom ich využitia v aplikáciách tretích strán (open data).

Občania získajú rýchlejšie a adresnejšie odozvu na tiesňové volanie a udalosti vyžadujúce akcie policajného zboru a krízového štábu. Projekt prispeje k bezpečnejšej cestnej premávke a zjednoduší vybavenie pokuty s možnosťou zaplatenia a upozorneniami na lehoty.

Zmluva bola 2. júla 2013 zverejnená podľa § 5a ods. 7 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v Centrálnom registri zmlúv, ktorý prevádzkuje Úrad vlády SR a nadobudla účinnosť dňa 3. júla 2013. Výška nenávratného finančného príspevku je 40 000 000,00 EUR.

Elektronický archív MV SR

MF SR, ako Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OPIS, uzavrelo zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na zrealizovanie aktivít národného projektu s názvom „Elektronický archív Ministerstva vnútra SR“.

Cieľom projektu „Elektronický archív MV SR“ je vybudovanie elektronického archívu, ktorý uľahčí a zmodernizuje odborné činnosti, ktoré sa venujú preberaniu, evidovaniu, ochrane a sprístupňovaniu archívneho dedičstva Slovenskej republiky. Zároveň

bude zabezpečená archivácia dát z relevantných zdrojov a dôjde k prepojeniu s už existujúcimi archívami. Ďalšími cieľmi projektu sú: Optimalizácia a zrýchlenie interných procesov štátnych archívov; Centralizácia systémov štátnych archívov; Zvýšenie bezpečnosti a trvácnosti uchovávaní archívnych záznamov.

Výstupom projektu budú elektronické služby, ktoré zjednodušia občanom možnosti prístupu k archívny záznamom a skrátia čas potrebný na sprístupnenie údajov z elektronického archívneho spisu, ako napr. služba „Prístupovanie k voľne dostupným archívny dokumentom bez obmedzenia“. Občania budú mať možnosť nahliadnuť do archívny pomôcok, prezerat si elektronické archívne dokumenty, alebo kópie pôvodne neelektronických archívny dokumentov,

prípadne iné záznamy určené archívom ako voľne prístupné. Zároveň bude podporený personalizovaný prístup, kde po jednorazovej registrácii bude používateľovi sprístupnené osobné prostredie s možnosťami nastavenia viditeľnosti osobných zložiek a záznamov, prezerania histórie dokumentov a ďalšie.

Zmluva bola 2.júla 2013 zverejnená podľa § 5a ods. 7 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v Centrálnom registri zmlúv, ktorý prevádzkuje Úrad vlády SR a nadobudla účinnosť dňa 3.júla 2013. Výška nenávratného finančného príspevku je 10 000 000,00 EUR.

Zdroj: www.informatizacia.sk

POZNÁMKA

QUO VADIS OPIS

Chcel by som čitateľom OPIS NEWS priniesť zopár informácií z kuchyne Riadiaceho orgánu Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Tak dynamický rok ako ten posledný som vo svojom pracovnom živote ešte nezažil. S úsmevom na tvári veľmi pozorne počúvam mojich priateľov, ktorí majú často skreslenú predstavu o práci úradníkov pracujúcich s eurofondmi.

Mojím osobným cieľom bolo priniesť niečo nové. Zdynamizovať celý proces tak, aby sme už nestrácali drahocenný čas - tak potrebný a vzácny - pri implementácii zložitých projektov OPIS. Uvedomoval som si, že na systém práce „pokús sa - omyl“ nemáme ani priestor ani čas a stále to cítim rovnako. Mimoriadne vhodným krokom bolo vytvorenie odboru implementácie na riadiacom orgáne. Obrovské množstvo odborných posudkov, zmenových konaní aj schvaľovaní nových štúdií uskutočniteľnosti by bolo bez podpory tohto odboru výrazne spomalené. Žiaden oddych nemá ani odbor monitorovania a hodnotenia, ktorý denne spracováva množstvo kontrol realizovaných verejných obstarávaní. V hokejovej terminológii by sme povedali, že vstupujeme do tretej tretiny zápasu. Bol prijatý koncept, ktorý umožní realizáciu väčšej skupiny projektov v rámci prioritnej osi 1, čím sa vytvoril priestor pre splnenie záväzku pre rok 2013. Tá cesta bola zložitá a ťažká, pretože dobrých nápadov bolo veľa, ale zostávalo príliš veľa otvorených otázok, ktoré sme sa rozhodli podrobne konzultovať s Európskou komisiou. Som veľmi rád, že priestor na realizáciu dostali skutočne zaujímavé a potrebné projekty, ktoré naplňajú ciele operačného programu. V krátkom čase sa ukáže, ktoré projekty majú vážne problémy s riadením a realizáciou, čo má samozrejme vplyv na čerpanie prostriedkov. Takéto problematiku a „na jednom mieste prešľapujúce“ projekty budú musieť byť jednoducho odložené. Apelujem teda na všetkých prijímateľov a takisto aj dodávateľov, aby si uvedomili, že už nie je priestor pre ďalšie posúvanie realizačných harmonogramov a zároveň chcem upozorniť na to, že, tak ako doteraz, budeme pri procesoch verejných obstarávaní pri všetkých kontrolách postupovať veľmi nekompromisne. Verím, že v najbližšom čase Operačný program Informatizácia spoločnosti začne prinášať konkrétne výsledky pre občanov a podnikateľov v podobe nových a jedinečných elektronických služieb. Za týmto účelom dôsledne pripravujeme kampaň pre publicitu, v rámci ktorej budeme o výsledkoch operačného programu detailne informovať.

Norbert Molnár, GR sekcie RO OPIS, ÚV SR

ÚSTREDNÝ PORTÁL VEREJNÝCH SLUŽIEB ĽUĐOM

V máji 2012 sa reštartoval projekt Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS), jeden z najdôležitejších komponentov e-Governmentu na Slovensku. ÚPVS bude vstupnou bránou pre občanov, podnikateľov a tretí sektor k elektronickým službám verejnej správy. ÚPVS bude aj spoločnou infraštruktúrou pre jednotlivé inštitúcie, ktoré budú zdieľať spoločné moduly ÚPVS, na ktoré naintegrujú svoje agendové systémy, aby mohli poskytovať svoje e-Gov služby.

Pri opätovnom spustení projektu bolo urobené jedno dôležité strategické rozhodnutie, ako budovať ÚPVS z pohľadu sprístupňovania funkcionality spoločných modulov, aby ostatné OPIS projekty, ktoré začali skôr, „netrpeli“ úplnou nedostupnosťou spoločných modulov a mohli postupne využívať túto funkcionality postupne, ako je spúšťaná do pilotnej prevádzky. Takto uvoľnená funkcionality dostala neoficiálny názov Release. Projektový tím ÚPVS pravidelne aktualizuje tzv. Release plán, kde uverejňuje zoznam Release-ov a k nim priradenú funkcionality, ktorá bude v tom ktorom Release uvoľnená do testovacej, resp. pilotnej prevádzky. Takto majú dodávatelia ostatných OPIS projektov prehľad a môžu lepšie synchronizovať svoje aktivity v rámci svojich projektov a dostupnou funkcionality ÚPVS.

Zosumarizujme, čo sa od reštartu projektu k dnešnému dňu z pohľadu implementácie udialo. Koncom roka 2012 sa pôvodná funkcionality ÚPVS presunula na nový hardvér a novú softvérovú infraštruktúru. Uvoľnili sme prvú funkcionality pre externé testovanie pre spomenuté paralelné OPIS projekty a to v moduloch IAM, PK, G2G a e-Desk. Dôležitým nedávnym míľnikom bol Release 1.4, v ktorom sme uvoľnili dôležité funkcionality pre spoločnú infraštruktúru ako aj dokončené dva moduly. Jeden bola samostatná eGov služba Univerzálne podanie a druhý bol dokončený modul PK

(Prístupový komponent), súčasťou ktorého bol aj nový design informačnej časti ÚPVS. Nový design obsahuje aj nové logo portálu, ako aj nový externý názov portálu – ústredný portál verejných služieb ľuďom. Z pohľadu spoločnej infraštruktúry boli dôležitou súčasťou

najmä sprístupnenie modulu MEP (Modul elektronických platieb), kde bude možné využívať funkcionality generovania platobných predpisov a úložisko platobných predpisov. Nemenej dôležitou súčasťou projektu je aj udržiavanie doteraz dostupných 18 eGov služieb, ktoré je vždy potrebné premigrovať, resp. naintegrovať s ďalším novým Releasom.

Dobrou správou je, že sa zatiaľ nestalo, aby niektorá z 18-tich služieb prestala korektno pracovať. Projekt ÚPVS čaká tento rok niekoľko veľkých výziev, najmä integrácia OPISových projektov iných rezortov a inštitúcií ako napr. Ministerstvo vnútra, Ministerstvo spravodlivosti, Štatistický úrad, Úrad verejného obstarávania, Ministerstvo zdravotníctva, UGKK, Trnavský samosprávny kraj, Nitriansky samosprávny kraj. Ďalšou veľkou výzvou bude zosúladiť technológie a procesy s novým zákonom o eGovernmente tak, aby v čase začatia jeho účinnosti bol aj ÚPVS pripravený k jeho naplneniu.

Juraj Šitina
Riaditeľ odboru implementácie projektov (OIP),
NASES

Čudo nad slovenskými mestami digitalizuje naše pamiatky UFO? Nie! Digitalizátori!

Jednou z oblastí Operačného programu Informatizácia spoločnosti je aj Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry, ktorá je samostatnou prioritnou osou č. 2. Jej hlavným cieľom je digitalizácia toho, čo nám po sebe zanechali naši predkovia. Celkom 5 národných inštitúcií - Slovenská národná knižnica, Slovenská národná galéria, Múzeum SNP, Pamiatkový úrad SR a Slovenský filmový úrad – prostredníctvom nových technológií transportuje vzácne artefakty do nezničiteľnej podoby.

UFO nad našimi hlavami

Medzi najatraktívnejšie prístroje v rámci digitalizácie určite patrí tzv. bezpilotné lietajúce zariadenie, ktoré sa podobá na akéhosi veľkého lietajúceho pavúka. Využíva ho tím odborníkov z Pamiatkového úradu SR pri digitalizácii výnimočných objektov, ktorými sú napríklad okolie Spišského hradu vrátane Levoče, Vlkolánek alebo drevené kostolíky Karpatského oblúka a pod. Digitalizujú veľké kultúrne pamiatkové objekty a budovy. Podľa slov Ľuboslava Škovieru z Pamiatkového úradu SR používajú metódu laserového skenovania. Pre vytvorenie metrického 3D modelu sa vyžaduje predchádzajúce geodetické zameranie bodov bodového poľa s použitím technológií GNSS (Global Navigation Satellite System). „*Laserový skener následne vytvorí mračno bodov, ktorého súradnice sú odvodené od zameraných bodov. Po vytvorení 3D modelu je jeho povrch potiahnutý textúrou vytvorenou z digitálnych fotografií,*“ opisuje v zjednodušenej podobe princíp Ľ.Škoviera. Čas potrebný na to, aby sa akýkoľvek objekt dostal do digitálnej podoby, je rôzny. Nezáleží ani tak na jeho veľkosti ako na podrobnosti zamerania, resp. detailoch, ktoré majú byť v digitalizovanej podobe viditeľné a zreteľné. V rámci Pamiatkového úradu SR bude do polovice roka 2015 zdigitalizovaných celkom 2 000 pamiatkových objektov našej krajiny.

Nemusíte mať obavy, že nad vašimi hlavami lieta UFO. To sú len vo vašej blízkosti digitalizátori

Bojnický oltár je už v sieti

Nie v tej zlodejskej alebo rybárskej. Bojnický oltár je už v sieti dát. Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici previedlo do digitálnej podoby už viac ako 27 000 objektov, medzi ktorými sú obrazy, textové dokumenty, zvukové záznamy, audiovizuálne záznamy či 3D objekty. K najvzácnejším patrí Bojnický oltár, ktorého tabuľové maľby majú už aj svoju digi-

tálnu podobu. „*Počas procesu digitalizácie museli byť vypnuté bezpečnostné systémy,*“ hovorí koordinátorka projektu Jana Lubyová a dodáva: „*Preto nám pri našej práci asistovala polícia aj bezpečnostné služby.*“ Digitalizátori pracovali nepretržite celý deň, pričom maľby zaberajú v digitálnej podobe 30 GB dát. Zatiaľ sú zdigitalizované síce len obrazové časti, ale čoskoro sa oltár dočká aj kompletnej digitalizácie ako celok. Bojnický oltár je vystavený v kaplnke Bojnického zámku za nepriestrelným sklom v špeciálnych podmienkach zachovávajúcich štandardnú teplotu a vlhkosť vzduchu. Chránia ho bezpečnostné zariadenia. Návštevníci ho majú možnosť vidieť počas návštev, avšak len na obmedzenú dobu počas svojho zotrvania v kaplnke. Po jeho kompletnej digitalizácii bude toto dielo prístupné na webe a každý sa bude môcť ním kochať do sýtosti.

Scenovanie si vyžaduje precíznú prípravu objektov

Staré knihy dostupné na novom webe vždy v piatok

Teraz určite potešíme všetkých milovníkov starých dokumentov a kníh. Prichádza doba, kedy sa budete môcť prehrabávať v starodávnych listinách, herbároch, kalendároch a aj kuchárskych knihách našich starých mám a to rovno z vášho obľúbeného kresla. Slovenská národná knižnica má v tejto chvíli v digitálnej podobe viac ako 235 000 rozličných dokumentov. Najstarším zdigitalizovaným dokumentom je herbár - Herbarius z roku 1485. Ten si môžete prelistovať už teraz na web stránke www.dikda.eu spolu s inými historickými knihami, snármí, starými časopismi pre deti, spomínanými kuchárskymi knihami alebo dokumentami, napr. aj o živote Cyrila Metoda, ktoré knižnica zdigitalizovala prednostne práve k 800. výročiu ich

príchodu na naše územie. „Každý týždeň vždy v piatok pribúdajú na spomínanej web stránke novo zdigitalizované knihy a časopisy z našich depozitov“, potvrdila nám informáciu Daria Kuková zo Slovenskej národnej knižnice. Staré publikácie sú uložené v depozitoch,

Pri najstaršej knihe Herbarium budete musieť oprášiť svoju starogermáncinu

v ktorých sú prísne kontrolované teploty vzduchu, jeho vlhkosť a aj vplyv svetelného osvetlenia. Bežne sa k originálom nedostanete – len k ich duplikátom a aj to len prezenčnou formou. Tie najzaujímavejšie „kúsky“ sa pri špeciálnych príležitostiach vystavujú, avšak z bezpečnostného hľadiska aj tu ide len o duplikáty alebo faximile originálov. Takže ak chcete vidieť originál, pozrite si jeho digitálnu podobu. Vo veľkom rozlíšení objavíte všeličo.

Edison, Masaryk aj starý Rádiožurnál na vlastné uši

Čítate dobre, nepomyšlili sme sa. Skutočne si onedlho budete môcť vypočuť v digitálnej podobe dokumenty rozhlasovej a mimo rozhlasového pôvodu trvalej kultúrno-historickej hodnoty od konca 19. storočia. Tie boli doteraz uchované len na analógových pásoch a manipulácia s nimi bola obtiažna a o dostupnosti bežnej verejnosti ani nehovoríme. Medzi najstaršie zdigitalizované audio dokumenty patrí napr. hlas T.A. Edisona z r. 1880 a cisára Františka Jozefa I. z r. 1916, prejavu T.G. Masaryka od r. 1929, zvučka bratislavskej odbočky Radiojournalu z r. 1927-1929 a pod. Taktiež boli zdigitalizované niektoré nahrávky nášho folklórneho zvukového dedičstva z rokov 1951 – 1995 a takmer 16 tisíc relácií slovenského slovesného fondu, ku ktorým patria nahrávky slovenských a svetových literárnych diel, rozhlasových hier a rozprávok a podobne. Pri tejto digitalizácii ide zrejme o najzdĺhava-

Starým pásom postupne odzvoní

vejší proces. Ak má totiž pôvodný analógový záznam napr. 30 minút, tak 30 minút trvá tzv. „nabratie“ zvuku do systému. Až následne sa so zvukom ďalej pracuje.

„Popri vytváraní digitálneho záznamu s vysokým rozlíšením pre archívne účely myslíme aj na ľudí a ihneď sa vytvára aj komprimovaná verzia záznamu pre jeho bežné publikovanie,“ vysvetľuje Peter Bachan, tím líder za digitalizáciu audio kultúrnych objektov z Rozhlasu a Televízie Slovenska. RTVS je totiž partnerom projektu Digitálna audiovizia a v súčasnosti má spracovaných viac ako 26 800 audio kultúrnych objektov.

Skener objavil viac ako 500 rokov staré vodoznaky

Je to tak. Digitalizácia totiž umožňuje následné skúmanie nasnímaných objektov takmer ako pod mikroskopom. „Zaujímavý bol náš objav na grafikách Albrechta Dürera – konkrétne na grafike Boj anjelov z cyklu Apokalypsa sv. Jána (16. storočie), ktorá má v origináli rozmer 39,4 x 28,1 cm. Jej detailné naskenovanie a následné skúmanie na monitore s vysokým rozlíšením objavilo vodoznaky, ktoré sa vyskytovali v dvoch kvadrantoch,“ hovorí Mária Bohumelová, hlavná manažérka projektu Digitálna galéria zo Slovenskej národnej galérie. Momentálne sa digitalizujú diela z troch slovenských galérií – okrem Slovenskej národnej galérie sú to Galéria mesta Bratislavy a Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici a doteraz ich nasníмали takmer 17 000. Spomedzi všetkých digitalizačných pracovníkov si práve táto oblasť vyžiadala odborníkov

Digitalizácia výtvarných diel si vyžaduje špecifické podmienky

s najvyššou kvalifikáciou. „Prípravu zbierkových predmetov musia robiť len vyškolení a odborne spôsobilí reštaurátori, pozície na prácu so skenerom sme obsadzovali ľuďmi, ktorí mali skúsenosti v oblasti polygrafie a predtlačových úprav, pričom najväčší dôraz sa kládol na znalosti práce s Photoshopom, citlivosť vnímania farieb a pod. Výberové konania prebiehali pomerne dlho a uchádzači museli prejsť troma kolami vrátane praktickej skúšky práce s Photoshopom a narábaním s umeleckým zbierkovým predmetom. Samotná práca so skenerom nie je tak zložitá ako práve práca s vytvoreným digitálnym objektom,“ dodáva na záver Mária Bohumelová.

Zdroj: RO OPIS, (iša)

Pokrok v oblasti digitálnej agendy - hodnotiaca správa

Každoročný rebríček v dosahovaní pokroku v oblasti digitálnej agendy - hodnotenie Európskej únie

Prečítali sme si

Podľa hodnotiacej tabuľky digitálnej agendy, ktorú Európska Komisia uverejnila dňa 12.6.2013, majú Európania prístup k základným digitálnym sieťam a službám, ale v dôsledku problémov na európskych trhoch s telekomunikačnými službami a so širšími digitálnymi službami nemôžu využívať súčasné, ani budúce výhody digitálnej revolúcie. V reakcii na žiadosť Európskej rady o vytvorenie jednotného telekomunikačného trhu Európska Komisia prijme v tomto roku návrhy konkrétnych opatrení s cieľom riešiť tieto problémy.

Medzi najdôležitejšie závery hodnotiacej tabuľky digitálnej agendy na európskej úrovni patrí aj konštatovanie, že prístup k základnému širokopásmovému pripojeniu je v súčasnosti zabezpečený takmer všade v Európe, 50 % občanov EÚ nemá žiadne, alebo má len slabé počítačové zručnosti a väčšina firiem a občanov v súčasnosti používa služby elektronickej verejnej správy.

Správa vychádza z údajov za rok 2012.

Viac info: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-528_sk.htm

Zdroj: www.informatizacia.sk

Súťaž o OPIS

Riadiaci výbor pre štúdie uskutočniteľnosti prioritnej osi 1 OPIS

Riadiaci výbor pre štúdie uskutočniteľnosti prioritnej osi 1 OPIS na svojom 18. zasadnutí dňa 25. júla 2013 pre-rokoval sedem nových štúdií (podrobnejšie informácie nájdete v úvodnom článku OPIS NEWS 3).

Súťažná otázka:

Aký je približný celkový finančný objem pre tieto projekty podľa štúdií?

- a) 150 miliónov €
- b) 177 miliónov €
- c) 207 miliónov €

Vaše odpovede na súťažnú otázku zasielajte do **15. septembra 2013** na mailovú adresu jana@p3.sk. Trom vyžrebovaným účastníkom spomedzi správnych odpovedí zašleme darčkové balíčky, ktoré venujú Partnerstvá pre prosperitu a spoločnosť SAP Slovensko.

Výhercami súťaže o OPIS z čísla 02/2013 sú: **Balúchová Emília**, Plavecký Mikuláš, **Košút Miroslav**, Zlaté Moravce a **Murčová Irena**, Hrnčiarovce nad Parnou.

Správna odpoveď na súťažnú otázku: b) počet obyvateľov: mesto, resp. obec, ktorého počet obyvateľov za rok 2011 presiahol hranicu 20 000.

Výhercom blahoželáme!

Aktuálne informácie o OPIS nájdete na
www.informatizacia.sk
a www.opis.gov.sk

KONTAKTY NA ORGÁNY OPIS

Riadiaci orgán OPIS

Úrad vlády SR

RO OPIS

Námestie slobody č.1

813 70 Bratislava

Tel.: 02 572 95 946

Fax: 02 544 34 730

Mail: opis@vlada.gov.sk

www.opis.gov.sk

Sprostredkovateľský orgán OPIS

(pre Prioritné osi 1 a 3)

Ministerstvo financií SR

Sekcia informatizácie spoločnosti

Štefanovičova č.5, P.O.Box 82

817 82 Bratislava

Tel.: 02 5958 2419

Mail: informatizacia@mfsr.sk

www.informatizacia.sk

Sprostredkovateľský orgán OPIS

(pre Prioritnú os 2)

Ministerstvo kultúry

Sprostredkovateľský orgán rezortu kultúry

Námestie SNP 12

843 21 Bratislava

Tel: 02 204 82 709

Mail: sork@culture.gov.sk

www.opis.culture.gov.sk